

DIARI DE SESSIONS DE LA
**COMISSIÓ DE TURISME, COMERÇ, TREBALL,
CULTURA I ESPORTS**
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 10

Presidència
del Sr. Jordi López i Ravanals

Sessió celebrada dia 30 de novembre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 8568/23**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa al desenvolupament del PIAL. 104
- 2) **RGE núm. 9338/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, perquè Menorca no quedi exclosa de les ajudes per a les zones turístiques. 108
-

EL SR. PRESIDENT:

Començam, si us sembla bé, senyors i senyores diputats, començarem amb les substitucions als grups...

LA SRA. CANO I JUAN:

Sí, Sílvia Cano substitueix Alex Pitaluga.

EL SR. PRESIDENT:

Perfecte. La Sra. Sílvia Cano... diputada, substitueix Alex Pitaluga. Per part de VOX?

LA SRA. CAÑADAS I PINILLA:

Manuela Cañadas sustituye a María José Verdú.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. Per part del PP no hi ha cap substitució. I per MÉS per Mallorca ens falta que arribi. Començam, si després hi ha substitució ja ho fem, d'acord?

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 8568 i 9338/23.

1) Proposició no de llei RGE núm. 8568/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa al desenvolupament del PIAL.

En primer lloc passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 8568/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa al desenvolupament del PIAL. Per a la seva defensa, per part del Grup Socialista, té la paraula la Sra. Cano, per un temps de cinc minuts.

Moltes gràcies, Sra. Cano.

LA SRA. CANO I JUAN:

Gràcies, president. En primer lloc, vull donar la benvinguda a les representants d'UGT i Comissions Obreres que avui ens acompanyen en aquest debat. El primer Pla d'igualtat laboral i salut laboral, en endavant PIAL, va ser fruit del diàleg social i s'aprova per als anys 2022-2025, un full de ruta compartit entre el Govern i les organitzacions socials i empresarials més representatives de la nostra comunitat.

S'empara en l'extensa legislació autonòmica i estatal per fomentar la igualtat de tracte entre dones i homes, a més de ser un dels objectius de l'Agenda 2030.

Les empreses de més de 50 treballadors i treballadores estan obligades a elaborar i registrar plans d'igualtat per tal d'adoptar mesures correctores de les desigualtats, i aquest plans són objecte de negociació col·lectiva. Parlam, segons les dades, que 164 empreses tenen ja un pla i han sol·licitat el seu registre.

A un pla d'igualtat es contemplen moltes variables per tal de reduir les bretxes existents entre dones i homes, bretxes que

tenen a veure amb les pròpies dinàmiques del treball laboral i la precarietat que afecten més les dones, però també pel context que enfonsa les arrels en el més profund de la nostra història i que al llarg dels segles ha mantingut la desigualtat de les dones com a una forma de dominació, explotació i subordinació.

Així, amb les desigualtats laborals i patriarcals, podem explicar situacions com la bretxa salarial, els problemes de conciliació, la infravaloració de la feina de les dones, etc. Això és el que la investigadora Claudia Goldin, recentment Premi Nobel, ha fet al llarg de tota la seva vida: posar llum en aquestes desigualtats existents en el mercat laboral. I, precisament per reduir aquestes bretxes, com els sostres de vidre, la segregació horitzontal, les dobles jornades, la major presencialitat dels homes, que això després afavoreix que siguin ells els que promocionen en determinats àmbits, la manca de polítiques de conciliació, l'assetjament sexual o per raó de gènere, entre d'altres, ... tot això a través dels plans d'igualtat es poden... plantejar les mesures correctores i, per tant, són eines molt útils per aconseguir remoure tots aquests obstacles que impedeixen assolir la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Per tot això, presentam un conjunt de propostes per al seu debat i aprovació. La primera és instar el Govern de les Illes Balears que es desenvolupi aquest primer pla d'igualtat, que té la vigència fins al 2025, en el marc de les relacions laborals i per a la salut laboral.

També instam a mantenir els pressuposts i les anualitats que estaven previstes en el dit pla; respectar la calendarització, respectar-la perquè al cap i a la fi aquesta ha estat pactada en el si de la negociació amb els agents socials i és un pla molt consensuat entre els sindicats, la patronal i el Govern per tal de poder arribar als nou objectius que estan prevists en aquest pla d'igualtat.

La tercera proposta és per donar suport tècnic a les empreses per a la confecció dels seus plans. Saben que per llei les empreses de més de cinquanta treballadors i treballadores han de tenir un pla d'igualtat, però les que no tenen aquesta plantilla de cinquanta han de fomentar que es puguin fer d'una manera voluntària, i és important que puguin tenir per part del Govern de les Illes Balears, dels sindicats i de les patronals, assessorament per tal que puguin desenvolupar aquests plans d'igualtat i, per tant, promoure entre les seves plantilles mesures d'igualtat, de conciliació, protocol contra l'assetjament sexual, etc.

I la darrera proposta és per establir ajudes per a la creació i manteniment d'oficines d'igualtat dels agents socials més representatius que puguin fer les funcions d'agents d'igualtat. Aquestes oficines es varen posar en marxa l'any 2022, han estat molt ben valorades pels agents socials perquè ajuden que es puguin implementar totes aquestes mesures i desenvolupar el Pla d'igualtat, i, per tant, instam que puguin continuar totes aquestes ajudes.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cano. Passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Cañadas, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies.

LA SRA. CAÑADAS I PINILLA:

Gracias, presidente. Señores del PSOE, dejen ya ustedes de crear los chiringuitos y destinar el dinero a su denominada y tan aclamada igualdad entre hombres y mujeres. No es más que una discriminación que genera más desigualdades entre los ciudadanos y sus derechos. Todos tenemos los mismos derechos sin distinguir géneros y por ello debe velarse por la protección de todos en la misma medida, sin priorizar o minorar a uno o a otro por el simple motivo de su género. La ideología de género no solo criminaliza a la mitad de la población, los hombres, sino que con ella están desprotegiendo a la otra mitad. No hay nada más que observar el resultado de la Ley del “solo sí es sí”. Así que no mientan más a los ciudadanos y dejen de pretender ponerse el pin de la defensa de la mujer.

Desde VOX vamos a seguir defendiendo la seguridad, la igualdad y los derechos de todos los españoles, y para mejorar la situación laboral de todos, lo que precisamos es promocionar el empleo estable, duradero y de calidad mediante la reducción de las cotizaciones a las empresas que contraten a trabajadores de España de manera indefinida.

Ustedes, que tanto les gusta hablar de sus datos, no mencionan los de fecha 4 de septiembre de 2023, de la página web de La Moncloa: el desempleo aumenta en 10.957 mujeres, 0,68% en relación al mes de julio, hasta un total de 1.629.441, el nivel más bajo desde el año 2008; el paro masculino se sitúa en un 1.073.259 al ascender en 13.869 hombres, 1,31% respecto al mes anterior.

Sus datos de brecha salarial son mirados desde una perspectiva que genera confrontación en la población. Nosotros no apoyamos ninguna medida que haga incidencia en la desigualdad entre hombres y mujeres. Aludiendo ustedes a la brecha salarial siguen imponiendo su ideología de género, con planes de igualdad cuyo resultado ha sido ineficaz.

La problemática del trabajo, de las condiciones salariales, laborales, etc., no se soluciona con implementar medidas referidas a que las mujeres y los hombres tengan la misma presencia en tantos por ciento en los mismos puestos de trabajo. La solución del Gobierno es adoptar las medidas necesarias para que todo ciudadano tenga acceso a un empleo digno, y eso no se consigue mediante la adopción de sus medidas de género.

La Unión Europea ha creado, además, un índice llamado “brecha salarial de género general” que tiene en cuenta otros factores: salario, horario medio, horas de trabajo mensuales y tasa de empleo, para decir que la brecha en España es del 33%, ligeramente por debajo de la media europea, que es del 37.

Decir a partir de estos datos que las mujeres cobran un 10, 20 o 30 menos que los hombres sería no ya temerario sino

totalmente inexacto. Tenemos presente que la forma idónea de comparar las posibles brechas salariales existentes entre hombres y mujeres es la comparativa puesto a puesto de trabajo; es decir, estudiar si la mujer percibe menos que el hombre en un mismo puesto de trabajo con funciones idénticas. Y hasta la fecha ningún estudio en este enfoque ha sido realizado, ¿saben por qué?, porque los datos que ustedes manifiestan solo les sirven a ustedes para continuar creando sus oficinas de igualdad e imponer a las empresas medidas económicas que muchas no pueden sustentar y que lo único que hacen es generar pérdidas al ciudadano, al empresario y al futuro trabajador.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Cañadas. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Sra. Cano i Grup Socialista, moltes gràcies per dur aquesta proposició no de llei a la consideració d'aquesta comissió.

Simplement, jo quan la vaig llegir, la vaig trobar tan òbvia, tan òbviamment positiva, que simplement volia fer una reflexió arran de la cita de Claudia Goldin, que em pareixia interessant, perquè evidentment no només les desigualtats no desapareixen quan l'economia creix sinó que moltes vegades aquestes desigualtats s'incrementen al mateix ritme que creix l'economia, perquè el problema no és la situació econòmica d'un país, que aquesta pot oscil·lar i pot estar sotmesa a múltiples condicionants, sinó una estructura econòmica que es basa en una estructura patriarcal i, evidentment, una es condiona a l'altra si no es retroalimenta de l'altra.

Més enllà de fer aquesta apreciació, que crec que simplement és una ampliació del que vostè ha dit i dir-li que evidentment des de MÉS per Mallorca donarem suport a la seva proposició no de llei, havia pensat no allargar-me més, però després de la intervenció que m'ha precedit, un es veu obligat a fer certes apreciacions.

Primer, perquè cal dir que és fals que no s'han comparat les diferències de sou en llocs de mateixa responsabilitat. És fals. En aquestes comparacions les dones surten perdent. Hi ha una bretxa salarial en llocs d'igual responsabilitat, però es que la distribució de la feina també ve d'un model econòmic basat, influït i retroalimentat pel sistema patriarcal. No ens dedicam a allò que ens dedicam de forma diferent per la vocació lliure de cadascun de nosaltres, hi ha molts de condicionants, un dels quals és precisament el sexe de cadascun de nosaltres.

Clar, quan diu, és que no hi ha desigualtat, tots tenim les igualtats, les mateixes responsabilitats. Idò la taxa de temporalitat significa que, com que la de les dones és del 24% i la dels homes és del 21%, doncs, que les dones tenen ganes de passar un hivern tranquil·let, més llarg que els homes. O quant al temps parcial, com que el dels homes és del 5% i el de les

dones del 18%, significa que a les dones els agrada tenir el capvespre lliure, no volen fer feina a jornada completa. O que si les hores extres no retribuïdes són del 53% per a les dones i del 45%..., és que les dones tenen un tarannà natural que les agrada fer un poc més de feina de franc i això els surt de dins. O que quan el salari mitjà a les Illes Balears és de 24.900 euros per als homes i de 21.600 euros per a les dones és que a les dones no els agrada cobrar tant, són persones generoses que les agrada mantenir-se en una situació econòmica més complicada.

Crec que escoltar segons quines coses en aquest parlament, sincerament, és d'una... d'una vergonya aliena molt forta i que no es pot deixar de contestar.

En aquest sentit, per tant, com que consideram que és evident, no només per les dades oficials sinó per tots els estudis seriosos, evidentment, clar, n'hi deu haver carpetovetònics que diuen el contrari, però aquells que s'han fet amb un mínim de rigor acadèmic, és evident que les dones i els homes no tenim la igualtat garantida ni a l'àmbit laboral ni a la resta dels àmbits, evidentment donarem suport a aquesta proposició no de llei, que és una eina de les infinites que faran falta per revertir aquesta desigualtat.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteagua. A continuació, per part del Grup Mixt, té cinc minuts per intervenir el Sr. Castells. Moltes gràcies.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies. Gràcies a vostè, Sr. President. Bé, em sembla que és evident ja a aquestes alçades discutir que existeix una bretxa salarial i que de mitjana les dones cobren menys que els homes, bé, ja és un tema que està tan documentat que realment no val la pena estendre's-hi gaire, no?

Llavors, hi ha qui diu, per justificar la seva postura contrària a aquestes polítiques, que -de fet ho hem sentit ara, no?- aquestes diferències es donen perquè les dones ocupen uns tipus de llocs de treball, els homes uns altres. El Sr. Apesteagua, d'una forma molt ocurrent, ja ha explicat per què passa això i quina lectura es veu que en fa segons qui de per què passa això, perquè es veu -doncs això- que a les dones els agrada ocupar tasques de menys responsabilitat i menys remunerades.

Què volem dir amb això? Que encara que fos veritat -que tampoc no ho és- que en llocs de la mateixa responsabilitat es cobra el mateix, el que hem d'entendre és que si hi ha llocs de diferents responsabilitat, és perquè la bretxa salarial és conseqüència d'unes bretxes socials, educatives, culturals en definitiva i que comencen a fer niu a la consciència de les persones quan són criatures i que aquesta visió cultural esbiaixada sobre les diferents capacitats, els diferents horitzons d'oportunitats per a homes i dones, doncs evidentment, els acompanyen tota la vida i acaben tenint aquesta conseqüència, com dèiem, de la bretxa salarial. En aquest sentit, diríem que la bretxa salarial és un indicador o és un símptoma d'un programa cultural molt més profund.

Per tant, per combatre això, es necessiten plans, es necessiten accions concertades, es necessiten visions de conjunt que ataquin aquesta problemàtica des de diferents àmbits, no només de l'activitat administrativa, també l'activitat privada, però especialment des de l'activitat administrativa. I per això..., i evidentment amb això no n'hi ha prou, però és absolutament necessari que es facin aquests tipus de polítiques. I per aquest motiu votarem a favor de tots els punts d'aquesta proposició no de llei.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Mateo per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies.

EL SR. MATEO I HERNÁNDEZ:

Muchísimas gracias, Sr. Presidente, Señoras y señores diputados. Quisiera agradecer en primer lugar las intervenciones de los distintos portavoces en lo relativo a esta proposición no de ley presentada por el Grupo Parlamentario Socialista. Y sí, efectivamente, debemos seguir insistiendo mientras la realidad no refleje lo que debería ser una certeza absoluta. La igualdad entre hombres y mujeres es un principio jurídico universal, ya reconocido en diferentes textos internacionales sobre derechos humanos. Partimos de la convención sobre la eliminación de todas las formas de discriminación contra la mujer, que aprobó la mismísima Asamblea General de la Naciones Unidas en el año 1979, ratificado por España en el 83.

En el ámbito europeo, como no podía ser de otra manera también, desde la entrada en vigor del Tratado de Amsterdam en 1999, la igualdad de mujeres y hombres se consagra formalmente como un principio fundamental de la Unión Europea. De acuerdo con el artículo 3 del Tratado de la Unión, en todas las políticas y las acciones de la Unión y de los estados miembros, se debe integrar el objetivo de eliminar las desigualdades entre hombres y mujeres y promover de forma directa su igualdad.

En nuestro ordenamiento jurídico, el artículo 14 de nuestra Constitución, proclama el derecho a la igualdad y a la no discriminación por razón de sexo. Y el mismísimo artículo 9.2, establece también la obligación de los poderes públicos de promover las condiciones para que la igualdad del individuo y de los grupos en que se integra sea real y efectiva. Estos preceptos, también como no podía ser de otro modo, han sido objeto de desarrollo normativo, tanto a nivel estatal como autonómico. Y la Ley Orgánica 3/2007, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres, así como la 11/2016 en el concreto ámbito de la Unión Europea, son una buena muestra de ello.

Pues bien, este conjunto normativo viene a imponer, entre otros aspectos, el deber de negociar medidas dirigidas a promover la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres en el ámbito laboral. Y en este sentido, está claro que el *Pla per a la igualtat de tracte i oportunitats per raó de*

gènere, en el marc de les relacions laborals i a la salut laboral de les Illes Balears, de 2022 a 2025, o PIAL, es, efectivament, un paso más, un paso más que nos ha de conducir hacia el resultado anhelado por todos, una iniciativa fruto del diálogo social, que fija una hoja de ruta clara, un camino a recorrer juntos: organizaciones empresariales, organizaciones sindicales y también el Govern de les Illes Balears.

Desde el Grupo Parlamentario Popular, y como no puede ser de otra manera, compartimos esta preocupación general por la igualdad efectiva entre hombres y mujeres, así como los objetivos marcados por este plan. De modo que solo entendemos pueda seguirse en la línea de su ejecución. Precisamente desde la Dirección General de *Treball i Salut Laboral*, respecto a la labor de Inspección de Trabajo en la planificación para 2024, el segmento de actuación referente a la igualdad efectiva entre mujeres y hombres será objeto de atención preferente con la adjudicación de 325 órdenes de servicio, en los ámbitos de discriminación en el acceso al empleo, 25; discriminación en la relación laboral, 25; incidiendo principalmente en materia salarial y registro de salarios, 100; acoso sexual y por razón de sexo, 10; medidas también y planes de igualdad, 130; derechos sobre la conciliación de la vida familiar y laboral, 15; y discriminación en la negociación colectiva, hasta un total de 20 órdenes. Todo ello sin olvidar -y siguiendo un poco el orden de los puntos que ha presentado la proposición no de ley- que la lucha contra el fraude a la contratación, se ha configurado como un objetivo transversal, que se tendrá en cuenta en la labor ordinaria de las actuaciones inspectoras.

Por otro lado, además, se mantienen las oficinas de igualdad creadas, para que los agentes sociales continúen dando apoyo a las empresas en la elaboración y en la ejecución posterior -también la ejecución- de sus planes de igualdad y además, también se prevé una línea novedosa de apoyo para que las empresas que no están obligadas a tener ese plan de igualdad, por tener menos de 50 trabajadores, también lo lleven a cabo. Y para terminar, se prevé el apoyo en la negociación colectiva, para que se incluyan aspectos, como el de la igualdad y la conciliación.

Por lo tanto, y en definitiva, desde el Grupo Parlamentario Popular, aplaudimos la decisión del Gobierno de seguir caminando en la dirección marcada por este plan de igualdad y *tracte d'oportunitats*, PIAL. Y por ello votaremos a favor de esta proposición no de ley.

Muchísimas gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Mateo. Té la paraula per contradiccions el grup proponent per un temps de cinc minuts. Sra. Cano, moltes gràcies.

LA SRA. CANO I JUAN:

Gràcies, president. En primer lloc, donar les gràcies als diferents grups parlamentaris que donaran suport a aquesta iniciativa. Tothom veu la necessitat de seguir adoptant mesures per corregir les desigualtats. Això ho veiem la immensa majoria

dels grups parlamentaris aquí presents. Això ho veu, afortunadament, el Govern de les Illes Balears. Ho veu la patronal i els sindicats, que són els que varen pactar aquest pla, per tant, estan molt allunyats, afortunadament, de determinats plantejaments, molt minoritaris, però presents i que tenen ressò, que fan negacionisme, no només de la violència de gènere o del canvi climàtic, sinó de la realitat de les dades, de l'evidència científica de premis Nobel que han passat tota una vida investigant i posant llum respecte de les bretxes ... i és que, Sra. Cañadas, les discriminacions funcionen de manera més subtil, en el sentit que, evidentment que és absolutament il·legal, que en el mateix lloc de feina que el meu company, a mi em paguin manco. És que això seria una il·legalitat flagrant, anticonstitucional. Però és que les coses no funcionen així, les discriminacions funcionen d'una manera molt més enrevessada, molt més subtil, i ho han comentat abans els portaveus de MÉS Mallorca i MÉS Menorca, com s'ha anat educant, la socialització diferencial d'homes i dones, els rols de cures que tenim les dones, qui es demanen les excedències, ... això ens penalitza a nivell laboral en el futur, en les prestacions de jubilació. Si tu agafes una excedència per tenir cura de ta mare o del teu fill, això et resta, i les estadístiques es faran sobre això. Els complements, a qui es donen determinats complements específics, o complements per a majors responsabilitats. La presencialitat, com deia abans, això penalitza també les dones.

Per tant, no són tan evidents, sinó que s'han de tenir en compte tots els condicionants culturals, socials i ja no tant educatius, perquè les dones són majoria a les universitats, la presència de les dones ..., són més de la meitat a moltes de les carreres. En canvi, això no té una traducció directa després, a l'hora que ens contractin en llocs de responsabilitat en determinats àmbits. O sigui, que tot això està molt més embullat i evidentment que les coses no són tan flagrants com planteja la Sra. Cañadas, però les discriminacions indirectes no funcionen així.

Jo vull agrair, en general, que es doni suport a aquesta iniciativa. El Partit Popular, el Sr. Mateo deia que un dels elements de la lluita del Govern o dels objectius del Govern és el desenvolupament de la lluita contra el frau d'una manera transversal, però nosaltres hem de lamentar que una de les eines que és important, com és el Pla de lluita contra la precarietat laboral, que era un dels elements també de l'impuls d'aquest PIAL, sobretot per poder generar condicions de feina més dignes, sobretot per a les dones, perquè sabem que en els llocs de feina més precaritzats normalment es troben les dones i amb contractes de més precarietat, de més parcialitat... Aquests plans de lluita contra l'explotació laboral han permès modificar les condicions contractuals de molts d'homes, però també de moltes dones, i els fraus més comuns eren sobretot més hores de les que corresponen per contracte, així que nosaltres seguim reivindicant aquest element específic, perquè de vegades la transversalitat pot ser l'excusa perfecta perquè no es dugui a terme.

Aquest pla d'igualtat té moltes coses positives, té nou objectius molt concrets, amb els seus indicadors de seguiment, però després també té qüestions que són els objectius operatius que són també... aterra molt fins on volem caminar en aquest període de 2022 a 2025, situar-nos a la mitjana de precarietat

laboral europea del 15%, reduir la precarietat laboral i la taxa de parcialitat fins al 14%, reduir per sota del 8% la bretxa salarial, que el cent per cent de les empreses obligades tinguin plans d'igualtat, la paritat en la negociació col·lectiva, davallar la sinistralitat laboral a la mitjana de l'Estat, davallar el nombre de malalties professionals... És a dir, aterra molt i, per tant, jo crec que amb aquests objectius que tenim i amb aquest horitzó hem de continuar caminant i, per tant, donam les gràcies pel suport a aquesta iniciativa.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cano. Ara, acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 8568/23.

Començam.

Vots a favor? 11 vots a favor...

Vots en contra? 1 vot en contra.

Abstencions? Zero abstencions.

Per tant, en conseqüència queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 8568/23, relativa al desenvolupament del PIAL.

2) Proposició no de llei RGE núm. 9338/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, perquè Menorca no quedi exclosa de les ajudes per a les zones turístiques.

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 9338/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, perquè Menorca no quedi exclosa de les ajudes per a les zones turístiques. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cabrera, per un temps de cinc minuts.

Moltes gràcies, Sra. Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, senyores diputades i senyors diputats. Debatem avui aquesta iniciativa que va presentar el Grup Parlamentari Popular i que vàrem demanar per urgència precisament perquè poguéss arribar a temps a la conselleria la nostra petició.

Vàrem tenir coneixement d'aquesta bona notícia que la Conselleria de Turisme tenia intenció de treure abans de finals d'any una línia de finançament per a la millora de la competitivitat i per a la millora de l'adaptació del territori en l'àmbit turístic. Es va dir que tendria a veure amb les inversions, aquestes inversions a zones turístiques madures, que tots sabem que Menorca no té, no es disposa d'aquestes zones declarades com a tal.

Davant açò el nostre grup va considerar molt necessari presentar aquesta iniciativa per deixar constància que Menorca també es destinació turística pionera, com a part de Balears que és, arxipèlag que és referent en l'àmbit mundial, exportador de coneixement i terra d'emprenedors, empreses, professionals i

treballadors que varen posar els fonaments d'aquesta important indústria a les nostres illes i a Espanya.

Com a destinació pionera, per tant, és sabuda, reconeguda per totes les administracions i reivindicat pel sector turístic i comercial, la necessitat d'escometre actuacions de millora, rehabilitació, reordenació i recuperació d'aquestes zones turístiques o de la totalitat de la destinació en el seu conjunt, per tal d'impulsar les nostres illes cap a la sostenibilitat, cap a la gestió amb criteris de circularitat i cap a un turisme responsable.

I per açò fan falta recursos econòmics, recursos que, en cas que siguin propis, a la majoria de casos suposen un sacrifici pressupostari important per a les administracions locals i autonòmica. Per tant, creim que és important que des del Govern central o mitjançant fons europeus es disposi de línies d'ajuda precisament perquè les administracions més properes puguin dur a terme aquesta reconversió.

Com ja he dit abans, recentment, el Govern de les Illes Balears va anunciar una convocatòria per subvencionar projectes de millora a les nostres illes, i quant a zones turístiques... cabdal per a la millora, com sabem tots, de la competitivitat com a destinació turística, i per donar resposta al sector, al qual s'estableix el fet d'estar declarat com a zona madura. Si bé és cert que en el cas de Menorca, com he dit, no hi ha zones madures, també és cert que en convocatòries d'inversió assimilables anteriors amb tots els colors polítics s'ha hagut de donar solució, negociar una alternativa o una excepció en el cas de Menorca.

És evident que Menorca ho necessita, encara que no disposi d'aquestes zones declarades com a tals que sembla ja tenen una situació prèvia per a aquestes inversions, moltes urbanitzacions costaneres necessiten una recuperació, una rehabilitació i una reconversió. Per tant, coneixem bé, any rere any, l'enquesta de PIME que treu cada any i que deixa ben clar que hi ha aquestes mancances i també queda clar que l'esforç per part de les administracions no és adient.

Voldria recordar que el 2012, per primera vegada en la història, el Consell Insular de Menorca va dotar d'una línia per a la millora i recuperació de les zones turístiques i hi va destinar un total de 2 milions d'euros, però també és clar que és necessari continuar amb aquest esforç major de totes les administracions i poder optar a totes les línies d'inversió d'administracions superiors, com és el cas que ens ocupa.

Per tant, la nostra petició és molt senzilla i creim que assenyada. Demanam al Govern de les Illes Balears, en aquest cas, que dugui a terme totes les actuacions necessàries perquè l'illa de Menorca no quedi fora de poder accedir a aquestes línies d'ajudes anunciades pel Govern de les Illes Balears per a projectes de millora de la destinació i projectes de modernització de zones turístiques pel fet, precisament, de no estar declarades com a madures.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. Ara passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Borràs, per un temps de cinc minuts.

Moltes gràcies, Sr. Borràs.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Bon dia a tothom. M'agradaria començar la meva intervenció agraint a la Sra. Cabrera que ens convidi a través d'aquesta proposició no de llei a compartir les nostres feines d'oposició al Govern, oposició constructiva, propositiva, però d'oposició al Govern, perquè no és altra cosa que oposar-se al que va fer el Govern allò que planteja avui aquí la Sra. Cabrera. És a dir, el Grup Popular en el Parlament insta el Govern del Partit Popular que no exclogui Menorca -com vol fer- d'una línia d'ajudes.

Jo havia pensat fer una proposició no de llei, però vaig dir, "mira la Sra. Cabrera, s'ha avançat, ha estat més ràpida en les seves ànsies d'oposar-se a les polítiques del Sr. Bauzá i del Sr... i de la Sra. Prohens, amb la complicitat evident del portaveu del Partit Popular", que el veig molt somrient, el Sr. Sebastià Sagreras, que firma també la iniciativa.

Evidentment estam d'acord... i, a més, fixin-se, són tantes les ànsies de la Sra. Cabrera que diu a la proposició no de llei que "no exclogui", no "que incorpori", no "que integri", sinó "que no exclogui Menorca", és com si, diguéssim, tinguéssim un sentiment una mica de... de provincianisme menorquí o de... concessió de... regió ultraperifèrica de les Illes Balears, perquè després en el text també diu "que no quedi fora", és a dir, com si el Govern de les Illes Balears no fos el Govern totes les illes i que tingués una mica marginada Menorca.

Evidentment votarem a favor del text literal de la proposició. Hi ha algunes coses que són interessant de dir, ja ho diu la Sra. Cabrera en la seva motivació de la seva feina d'oposició que altres vegades s'ha negociat amb el Govern, i Menorca ha estat incorporada a les línies d'ajudes, mai no ha quedat exclosa, seria la primera vegada.

Segons ha dit la Sra. Cabrera, segons diu a la proposició no de llei i segons va anunciar el Sr. Bauzá el novembre veuríem aquestes... sabríem la concreció d'aquestes línies d'ajuda a través de la convocatòria. Avui és 30 de novembre, no n'hem sabut res. És a dir..., jo pensava, bé, la Sra. Cabrera ens vindrà amb la bona nova aquí, dirà "això està aclarit, Menorca està incorporada i tindrà la part alíquota que li correspon", igual ho diu a la segona intervenció, no ho sabem.

I dins tot aquest mes d'incertesa sobre els fons, hi ha una gran incògnita, una gran pregunta que jo planteig: on és el president del Consell Insular de Menorca?, perquè no l'hem sentit badar la boca sobre aquest tema. Sap que està molt entretingut amb les seves crisis de govern, però... evidentment, on és?, i la Sra. Cabrera amb aquesta proposició no de llei allò que fa més que res, sobretot és destacar el silenci del Consell de Menorca, perquè, evidentment, debatre avui aquí açò posa en evidència el silenci del Sr. Vilafranca, silenci reiterat. Ahir

va tenir una magnífica oportunitat en roda de premsa amb el vicepresident Sr. Costa, un Costa que no dimiteix, altres Costa han dimitit per coses més suaus que... i fins i tot no provades que..., últimament un president del Govern de Portugal, Costa, va dimitir per fets no provats, i davant fets provats aquí no dimiteix ningú.

Però ahir el Sr. Costa i el Sr. Vilafranca van justificar que a Menorca el Govern la margini també amb els fons d'ITS en incorporar el fons de Reserva de Biosfera dins l'impost d'ITS, i el Sr. Vilafranca al costat del Sr. Costa assentint com un escolà d'amén davant el Govern i avui veim que aquesta proposició no de llei també posa en evidència, més que en evidència, el silenci -el silenci culpable- del president del Consell de Menorca que no compleix l'obligació de defensar els interessos de Menorca i ho ha de fer la Sra. Cabrera fent oposició al Govern del Partit Popular, almanco ho fa algú, ja tenim un avanç.

En tot cas..., també tenim la incertesa de l'ITS, perquè dia 14 de novembre el Sr. Bauzá, conseller de Turisme, va dir aquí "no us preocupeu que abans de final d'any hi haurà la convocatòria de la comissió", però ja tenim repartits els fons als pressuposts i una convocatòria de comissió, com la podem fer si ja estan distribuïts els fons?, de què serveix?, també han fer d'escolans d'amén els consells en beneir la distribució del Govern.

Esperem que el seny prevalgui, que tot i la inacció del Consell Insular de Menorca al final Menorca rebi també els fons, com estava perquè són fons europeus, fons que estaven previstos, fons que estaven compromesos i Menorca hi estava incorporada i en aquell moment Menorca -com diu la PNL- està exclosa d'aquestes ajudes europees per decisió del Govern del Partit Popular.

Per tant, votarem a favor de la nostra feina, de la feina d'oposició que fa la Sra. Cabrera. Estam encantats, esperam que açò es reiteri.

I, evidentment, un parell de comentaris marginals més simplement abans d'acabar. És cert que moltes urbanitzacions de Menorca, tot i no ser declarades madures, estan en una situació que necessiten millora. Ens haurien de demanar per què passa açò, perquè molts de promotors van incomplir les obligacions, diguéssim, d'urbanització i van deixar el mort als ajuntaments de Menorca perquè no van fer voreres, no varen fer enllumenat, no varen fer res com era la seva responsabilitat, i ara els ajuntaments tenen la (...).

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Borràs, vagi acabant...

EL SR. BORRÀS I BARBER:

... recepcionar en males condicions aquestes urbanitzacions. Per tant,...

Gràcies, Sr. President, acab simplement donant la benvinguda al Grup Popular a la feina d'oposició en aquest parlament.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Borràs. Pel Grup Parlamentari VOX, té la paraula la Sra. Cañadas per un temps de cinc minuts. *Muchas gracias, Sra. Cañadas.*

LA SRA. CAÑADAS I PINILLA:

Gracias, presidente. Bueno, yo estoy sustituyendo a mi compañera María José Verdú, ha habido un momento que pensaba que estábamos en el Club de la Comedia y me había confundido, voy a pedir traslado a esta comisión que es más divertida que las mías, se ve.

(Algunes rialles)

Bueno, como saben, el sector turístico es nuestro gran motor económico y por ello debemos adoptar medidas que impulsen el sector turístico como principal industria de nuestras islas, dotando a todas ellas de los recursos económicos para invertir en reconversión, modernización, innovación y sostenibilidad como destino turístico, tal y como ha sido acordado en los puntos 17, 19 y 20 del acuerdo PP-VOX y para ello se deben destinar las subvenciones de las que nos proveemos para mejorar y recuperar las zonas turísticas, sin dejar de lado ninguna de las islas.

Como bien inciden, el hecho de que Menorca no tenga zonas turísticas declaradas como maduras, ello no implica que no deba abastecerse a dicha isla de ayudas de las que el resto podrán obtener con el objetivo de mejorar el destino y realizar modernización de sus zonas turísticas.

Por eso -voy a ser breve, ya que este señor se ha extendido tanto y ha sido tan divertido-, vamos a votar a favor.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Cañadas. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Apestegua, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Apestegua.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Borràs, jo crec que és una virtut aconseguir ser graciós, n'hi ha que no ho aconsegueixen.

La qüestió ..., jo, Sra. Cabrera, li prometo que he mirat i remirat la seva proposició no de llei, per amunt i per avall, amb un ànim i amb una intenció voluntariosa de votar-la-hi a favor, però..., clar, se'm plantegen certs dubtes. Bé, li ho he de dir, eh?, li ho he de dir: compartesc plenament tota la reflexió que ha fet. Vull dir, no li faré una crítica gaire mordaça, no passi pena.

Compartesc l'anàlisi que ha fet sobre la situació de diverses zones de Menorca i la necessitat de la inversió pública que puguin rebre, però allò que ens suposa dubtes és, i malgrat que s'hagi pogut fer amb altres convocatòries, és a dir..., si hi ha una convocatòria d'ajudes per a zones madures i Menorca no té zones madures, per ventura el que necessitam és treure una altra convocatòria d'ajudes i no intentar desvirtuar les que ja

tenim, és a dir..., o si Menorca té zones que tenen totes les dificultats que es poden adjudicar a les zones madures, allò que hem de fer és declarar-les zones madures, però al final, si no... el que estam fent és fer trampes al solitari.

Per tant, entenc la seva preocupació, entenc la seva motivació, creim que mentre no haguem fet aquesta solució, que seria l'òptima, que si tenim aquestes zones amb aquestes dificultats les declarem com a tals per poder-hi actuar, no només en aquesta línia d'ajudes, sinó també amb tota la capacitat normativa que es deriva d'aquesta declaració; allò lògic seria demanar una línia d'ajudes paral·lela que permeti actuar en aquestes zones, perquè si no..., com dic, a vegades desvirtuem la intenció inicial que pugui tenir per qüestions de bona voluntat, eh?, que no dubto que és una qüestió de bona voluntat.

Després jo no..., a mi que som un ferm defensor del parlamentarisme, no em molesta que un grup parlamentari que dóna suport o que fins i tot conforma el Govern a vegades sigui reivindicatiu davant ell. El que crec és que ens hauria de dir si l'ha pactada amb el conseller, aquesta proposició no de llei, perquè sabem..., m'imagín que n'ha parlat i a veure quin és l'esperit i si..., vostè ha dit que hi havia un compromís de donar-hi solució. Per tant, o la votació d'aquest parlament..., diguem-ne que és simbòlica, que tots podem imaginar en quin sentit sortiria, però que la decisió ja estava presa anteriorment. Per tant, simplement dir que el Govern, en aquest sentit, el que hauria d'haver fet, diguem-ne, és posar la solució abans... el drap abans que la ferida.

Per tot això, evidentment, no la votam a favor, però, amb la intenció de fer palès que entenem la bona voluntat que l'ha dut a presentar-la, el que votarem serà abstenció.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apestegua. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Com que en aquestes comissions, a mesura que avança la legislatura, es van presentar a vegades proposicions no de llei, iniciatives que fa molt de temps que estan registrades i jo encara vaig una mica amb aquest xip, la veritat és que quan vaig veure aquesta proposició no de llei, vaig pensar que devia ser de fa un any o de feia dos anys, però després vaig pensar, no, no pot ser perquè la legislatura tot just fa quatre mesos que ha començat, no?, i això ho dic perquè és que, clar, realment a mi m'ha recordat les proposicions no de llei que la Sra. Cabrera presentava la legislatura passada, en què exigia que...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

... bé, simplement és que m'ha sobtat, no?, llavors... És clar, això m'ha portat a una reflexió que és dir: "ostres!, tan poca incidència té el PP de Menorca sobre el Govern, que quan un sector li ve a demanar que advoqui pels seus interessos, en lloc

de dir, no et preocupis que això ho arreglo jo, vaig a parlar amb el conseller i el posaré ferm; li deu haver dit, no, no us preocupeu que presentaré una PNL i ja veureu el Govern com en prendrà nota i... Clar, ho dic perquè els canals per solucionar els problemes que ens vénen a plantejar els diferents agents socials normalment canvien quan s'està al Govern o quan s'està a l'oposició.

Llavors, clar, em preocupa, perquè com que joestic d'acord amb la pretensió que vostè exposa aquí, Sra. Cabrera, em preocupa perquè, què em fa pensar això?, que ha presentat una PNL perquè no podien fer res més. Llavors penso, no sé si se solucionarà. És a dir, si vostè ha tranquil·litzat els sectors econòmics que li han vingut a proposar aquest problema dient-los que presentaria una PNL, que a més a més és súper recent, és de dia 8 de novembre, què em fa pensar?, que vostè no veu ni que pugui presentar una esmena als pressuposts, ni que es pugui acollir a la seva pretensió ni que el Govern faci cas a aquesta demanda. O, ara, i si no li agrairia una mica la línia del que li ha dit el Sr. Apesteguia, que en el seu torn de contrarèplica, ens ho aclareixi. Ha presentat una esmena als pressuposts també perquè aquestes subvencions puguin acollir aquestes realitats que vostè comenta de Menorca? Perquè, llavors, si vostè ja ha presentat una esmena als pressuposts aquesta PNL és sobrera, i si no l'ha presentada, és absolutament eixorca o és absolutament testimonial.

Llavors, em queda aquest dubte, tenint en compte, sobretot -em sembla que hi ha fet referència el Sr. Apesteguia-, que ahir el Sr. Costa va anar presentar els pressuposts a Menorca, i el Sr. Vilafranca, escolti, com es diu popularment li va fer *la ola*, va dir que Menorca estava absolutament satisfeta amb aquests pressuposts. Aleshores, a veure, parlin entre vostès, aclareixi's amb el Sr. Costa, Sra. Cabrera, o amb el Sr. Vilafranca a veure aquí què passa, si els pressuposts satisfan totalment les necessitats de Menorca o no.

Llavors, a mi m'agradaria que en la seva contrarèplica ens aclarís tots aquests punts. Entre tant, per molt testimonials que sigui la PNL, com que estem d'acord amb què proposa, nosaltres també hi votarem a favor.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Té la paraula per contradiccions el grup proponent, per un temps de cinc minuts, la Sra. Cabrera. Gràcies, Sra. Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President. Bé, està molt bé que vulguem ser graciosos i sortir del fang d'haver de votar a favor d'aquesta iniciativa del Partit Popular amb quatre ocurrencies, però açò no és un tema per riure, no és un tema per riure...

(*Se sent una veu de fons inintel·ligible*)

... no és un tema per riure perquè és un tema que afecta directament Menorca i els menorquins. Li vull dir que per ventura al senyor de MÉS per Mallorca si en tost de ser

Menorca hagués estat Mallorca que tingués aquest problema, per ventura no li faria tanta gràcia, no seria tan..., no aplicaria aquest relativisme, no... m'entén?, vull dir, és que, clar, les coses canvien.

Miri, crec que el Sr. Borràs el que té és que està enfadat, vostè està enfadat perquè li hem passat davant, perquè vostè únicament, el Partit Socialista de Menorca, únicament va sortir al diari a reclamar açò quan, curiosament, nosaltres vàrem registrar aquesta PNL. Vostès van a rebuf, i ho saben, i ara han de justificar la seva inacció, que ni tan sols estant a l'oposició han estat capaços de defensar els interessos dels menorquins que és... vostè parla d'oposició, vostès ni tan sols fan la seva feina fent d'oposició. O sigui, per favor, faci el favor de no frivolitzar un tema que afecta els menorquins, perquè no crec que la gent estigui massa contenta amb açò.

Miri, nosaltres hem fet la nostra feina com a grup parlamentari que som. Vostès açò no ho entenen, perquè vostès per fer el *rendez-vous* a la Sra. Armengol en el seu moment, o al Sr. Sánchez, són capaços de vendre a qui sigui. Nosaltres, no. Nosaltres creim en les institucions, creim en el sistema, i per açò hem presentat aquesta iniciativa i estem segurs, segurs, que hi haurà una resposta favorable per part del Govern de les Illes Balears, perquè tenen clar que el turisme és molt important, tenen clar què representa la reconversió de zones turístiques, tenen clar la necessitat de fer un esforç i posar-se al mateix nivell que el sector privat ha fet aquest esforç durant aquests anys i aquest vuit anys de govern d'esquerres ha fet desistiment total de les seves obligacions. Els 100 milions que van anunciar el 2020 des del ministeri d'aquests fons no s'havia aplicat ni un duro quan es va acabar la legislatura. Dels 15 milions dels llits elevables famosos únicament se n'han executat 5,5. Els fons per a la reconversió o per a la compra d'establiments obsolets i l'esponjament estan intactes.

Miri, vuit anys d'inacció i de manca d'esforç pressupostari i de feina en la millora de la nostra principal indústria, que és el turisme, i la nostra destinació, Balears, em sembla que vostès haurien de ser molt prudents a l'hora de dir segons quines coses.

Per tant, en qualsevol cas, vull dir i acabar amb una cosa, vostè parla de la manca de lideratge del consell insular. No és cert. Aquesta PNL és conseqüència, entre altres actuacions, de la necessitat de posar damunt la taula la nostra situació, però és que, a més, vostès han governat al Consell Insular durant vuit anys i no han estat capaços de declarar les zones madures. És que és molt gros açò. És molt gros el que deia el Sr. Apesteguia, *haberlas declarado*. D'acord, però és que vostès han governat vuit anys i no les han declarat. Ara es començarà a fer feina per entrar, per donar resposta a aquesta necessitat.

Per tant, com els he dit, i al senyor de MÉS per Menorca, que em sembla que ha partit doncs, no li dic res, és igual. Per tant, gràcies pel seu suport, gràcies per l'abstenció en qualsevol cas, senyores i senyors diputades.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 9338/23. Començam.

Vots a favor? 11 vots a favor.

Vots en contra? Cap vot en contra.

Abstencions? 1.

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

Són 11, perquè falta el Sr. Castells, per açò. Està bé, està bé. Gràcies.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 9338/23, perquè Menorca no quedi exclosa de les ajudes de zones turístiques.

No havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió, i moltes gràcies a tots vostès. Que tinguin molt bon dia.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
